Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-02-10

TRN 2019–0253

Handläggare:
Olof Evers

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Adjungering av representant till styrelsen i Oslo-Stockholm 2:55 AB

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har fått en skriftlig inbjudan från bolaget Oslo-Stockholm 2.55 AB om att delta med en tjänsteperson på bolagets referensgruppsmöten och därigenom delta i bolagets verksamhet samt att delta med en tjänsteperson och/eller politisk företrädare som kan adjungeras till bolagets styrelsemöten.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2020-02-10
Inbjudan "Adjungering av representant till styrelsen i Oslo-Stockholm 2.55 AB", 2019-12-16

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

1. I enlighet med inkommen inbjudan, "Adjungering av representant till styrelsen i Oslo-Stockholm 2.55 AB", TRN 2019–0253, ska ett samarbete med Oslo-Stockholm 2.55 AB inledas.

2. Regionstyrelsen föreslås att utse en representant som adjungerad styrelseledamot i bolagsstyrelsen för Oslo-Stockholm 2.55 AB i enlighet med inkommen inbjudan, TRN 2019–0235.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Goda tågförbindelser mellan Stockholm och Oslo skulle främja regionens utveckling. Regionens aktiva deltagande i arbetet Oslo-Stockholm 2.55 AB skulle kunna gynna utvecklingen för stråket och bidra till större tyngd för bolagets påverkan gentemot andra parter såsom Trafikverket.

Bakgrund

Ärendet har beretts av Tillväxt- och regionplaneförvaltningen.

Bolaget Oslo-Stockholm 2.55 AB som ägs av Västerås stad, Region Västmanland, Örebro kommun, Region Örebro län, Karlstad kommun och Region Värmland bildades för att påskynda en bättre förbindelse mellan huvudstäderna. Syftet är att skapa förutsättningar för tillväxt och hållbart resande genom att öka tillgängligheten både mellan ändpunkterna och mellan regionerna i stråket.

Bolaget Oslo-Stockholm 2:55 AB har en styrelse som består av två ordinarier ledamöter och en ersättare per ägare. Ledamöterna är politiska företrädare från respektive ägare. Utöver dessa väljs en opolitisk styrelseordförande. På styrelsemöten deltar dessutom en tjänsteman från respektive ägare. Styrelsen sammanträder vanligtvis fyra gånger per år.

Överväganden

Relationen mellan Stockholm och Oslo har stor strategisk betydelse, vilket bland annat framgår av den rapport som presenterades i november 2018 och som togs fram av Sweco på uppdrag av Region Stockholm, Osloregionen, Mälardalsrådet och Oslo-Sthlm 2.55 AB. I rapporten framgår bland annat att resandet mellan städerna ökar kraftigt, att det sker omfattande svenska investeringar i Norge och att antalet anställda i norskägda bolag i Stockholm fördubblats från en redan hög nivå de senaste tio åren.

Förvaltningen anser att representation från Region Stockholm i Oslo-Stockholm 2.55 AB skulle möjliggöra ett tätare samarbete med de andra regionerna på sträckan samt förbättra kunskapen om projektet inom regionen. Detta skulle förbättra möjligheterna att bedriva påverkansarbete gentemot andra aktörer och förverkliga snabbare reserelationer mellan de två huvudstadsregionerna.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Region Stockholm står för sina egna kostnader för att delta i arbetet. I praktiken handlar det om tid och reskostnader.

Beslutet bedöms inte innebära några ytterligare ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Olof Evers
Regionplanerare

OSLO-STHLM 2.55

www.oslo-sthlm.se

Örebro, 2019-12-16

Region Stockholm
Regionrådet
Gustav Hemming

Adjungering av representant till styrelsen i Oslo-Stockholm 2.55 AB

Att relationen mellan Stockholm och Oslo har stor strategisk betydelse framgår tydligt bl a av den rapport som presenterades i november 2018 och som togs fram av Sweco på uppdrag av Region Stockholm, Osloregionen, Mälardalsrådet och Oslo-Sthlm 2.55. I rapporten framgår bland annat att resandet mellan städerna ökar kraftigt, att det sker omfattande svenska investeringar i Norge och att antalet anställda i norskägda bolag i Stockholm fördubblats från en redan hög nivå de senaste tio åren.

Bolaget Oslo-Stockholm 2.55 AB som ägs av Västerås stad, Region Västmanland, Örebro kommun, Region Örebro län, Karlstad kommun och Region Värmland bildades för att påskynda en bättre förbindelse mellan huvudstäderna. Syftet är skapa förutsättningar för tillväxt och hållbart resande genom att öka tillgängligheten både mellan ändpunkterna och mellan regionerna i stråket.

Bolaget har studerat vilka åtgärder som behöver vidtas för att åstadkomma en restid under tre timmar och därigenom erbjuda ett mer attraktivt alternativ till flyget på samma sätt som skedde när X2000 introducerades mellan Stockholm och Göteborg på 1990-talet. Restiden mellan Stockholm och Oslo skulle minska med cirka två timmar och de regionala restiderna i stråket skulle minska påtagligt. En dryg miljon resenärer skulle välja tåget i stället för flyget mellan huvudstäderna och minska klimatpåverkan med över 50 000 ton CO2 per år. Samtidigt skulle tillgängligheten till Arlanda öka.

Utredningarna har visat att projektet inte bara är samhällsekonomiskt lönsamt utan att det till och med är företagsekonomiskt lönsamt. I ett Business Case som jobbades fram av bolaget tillsammans näringslivet och som presenterades för den svenska och norska regeringen hösten 2018 redovisas hur en bättre järnväg kan byggas, finansieras och betalas på ett sådant sätt att det kan stå klart i början av 2030-talet. Bolagets ambition är att engagera staterna att tillsammans studera en bättre järnväg.

Avgörande för att projektet ska uppfattas som starkt är att det finns en ett brett stöd för det och självklart är både Oslo/Viken och Stockholms engagemang mycket viktigt för projektet. Efter samtal med regionledningen i Stockholm vill vi formellt erbjuda Region Stockholm att utse en kontaktperson som erbjuds möjlighet att delta i bolagets verksamhet samt en person som kan adjungeras till bolagets styrelsemöten.

Med förhoppning om ett närmare samarbete.

Torbjörn Suneson – Styrelseordförande

Oslo-Stockholm 2.55 AB
info@oslo-sthlm.se
+46 730 630 762

Jonas Karlsson – VD

Oslo-Stockholm 2.55 AB
jonas.karlsson@oslo-sthlm.se
+46 706 311363

Förutsättningar för adjungering

Styrelse

Bolaget Oslo-Stockholm har en styrelse som består av två ordinarier ledamöter och en ersättare per ägare. Ledamöterna är politiska företrädare från respektive ägare. Utöver dessa väljs en opolitisk styrelseordförande. För närvarande är Torbjörn Suneson, med bakgrund som planeringsdirektör och tf generaldirektör på Trafikverket, styrelseordförande i bolaget. På styrelsemöten deltar dessutom en tjänsteman från respektive ägare. Styrelsen sammanträder vanligtvis fyra gånger per år (jan/feb, maj, sept/okt samt nov/dec) och på styrelsemötena behandlas bolagets verksamhet och ekonomi samt strategisk inriktning och aktuella avstämningar.

Referensgrupp (beredning)

Inför varje styrelsemöte bereds kommande ärenden och aktuella frågor som berör projektet i en referensgrupp som består av en representant per ägare. Referensgruppen träffas mellan en och två veckor innan styrelsemötet och har en viktig roll att hålla ihop arbetet mellan bolaget och ägarna. I många processer som är viktiga för projektets genomförande är ägarna formell aktör i förhållande till nationella myndigheter. Det arbete som respektive ägare bidrar med bekostas av respektive ägare.

Finansiering

Ägarna finansierar verksamheten i bolaget genom årliga ägarbidrag. Eftersom vi i diskussionen med Region Stockholm talat om en adjungering förutsätter vi inte någon finansiering av bolagets verksamhet. Dock förutsätts att Stockholm står för sina egna kostnader för att delta i arbetet. I praktiken handlar det i första hand om tid och reskostnader. Om Region Stockholm i ett senare skede önskar att gå in som full delägare i bolaget förväntas man bidra till finansieringen av verksamheten på samma sätt som övriga ägare. Det kräver dock beslut hos Region Stockholm och samtliga ägare.

Adjungering

Region Stockholm erbjuds att delta med en tjänsteman på bolagets Referensgruppsmöten samt att delta med en tjänsteman och/eller en politisk företrädare på styrelsemöten. Om man enbart önskar ett deltagande på tjänstemannanivå eller om man också önskar adjungera en politisk företrädare är en fråga som Region Stockholm själva äger. I formell mening har adjungerad företrädare på styrelsemöten yttranderätt, men inte förslagsrätt och rösträtt. I praktiken bedrivs dock arbetet på ett sätt som bygger på att alla deltar och på konsensus.

Ägare

Nuvarande ägare av bolaget har ambitionen att formalisera samarbetet på samma sätt i Norge. Primärt handlar det om att påbörja diskussioner med den nybildade Viken fylkeskommun i Norge om att adjungeras.

När bolaget Oslo-Stockholm 2.55 AB bildades valde ägarna att begränsa ägarkretsen till större städer och regioner i stråket. Syftet var att göra arbetet hanterligt och att säkerställa att arbetet kunde bedrivas på en strategisk nivå. Regionerna har tagit på sig rollen att säkerställa att berörda kommuner informeras då det finns behov.